

PINKSTERWEEKEND
2 T/M 5 JUNI 2017
IN MORIAANSHOOFD
(KERKWERVE)

NATUURWERK GROEP LIEMPDE

Deze keer verblijven we in de accommodatie “De Rietgors” in Moriaanshoofd bij Kerkwerve.

Bij het plannen maken voor het weekend in 2017 bleek er zeer veel belangstelling te zijn om een keer naar Zeeland te gaan, ook vooral van de kant van de vogelaars; daardoor hebben we dit jaar een grote groep, namelijk 26 personen. Twee te veel voor “De Rietgors”, dus er moet een huisje bij gezocht worden. Twee boerderijen verderop aan de Slikweg vinden we een oplossing, daar op het erf staat een klein huisje, wat verhuurd wordt. Zo heeft toch iedereen onderdak. “De Rietgors” en Engelen vakantiehuisje liggen aan de rand van de Prunjepolder, een gedeelte van het plan Tureluur.

Dus meteen achter het huis kun je de vogels al observeren, we hebben een eigen “vogelhut”.

Vrijdag 2 juni:

Vanaf een uur of drie zijn er al een paar mensen aangekomen en we worden verwelkomd door de eigenaar. Daarna gauw een kamerindeling maken, wie waar slaapt en dan koffie en thee zetten. Vanaf een uur of vier druppelt iedereen binnen. We kunnen meteen buiten zitten, het weer is heerlijk, overvloedige zon en wel wat wind, maar je kunt wel een beschut plekje vinden. Iedereen is blij elkaar te zien, het weekend kan beginnen en we hebben er zin in!!

Nadat iedereen zich geïnstalleerd heeft beginnen de voorbereidingen voor het buffet, iedereen heeft iets lekkers meegebracht of gaat ter plaatse nog aan de gang. Het ziet er heerlijk uit, soep, allerlei verschillende salades, hartige taart, gehaktbrood, wraps, een “ei-taartje” voor iedereen, vers fruit na. We smullen ervan. Je kunt met je volle bordje of binnen of buiten gaan zitten, het is maar wat je het liefste doet, het weer is heerlijk.

Na het eten en het bekijken hoe deze afwasmachine nu ook al weer werkt, en ook een gedeelte met de hand afgewassen te hebben, worden de wandelschoenen aangetrokken en gaan we de omgeving verkennen.

Je loopt zo vanuit huis de Prunjepolder in, maar eerst wel de heel drukke weg naar Burgh-Haamstede oversteken. We wandelen naar de uitkijktoren en de dijk. We moeten wel dezelfde weg terug, een rondje is niet mogelijk, maar dat is geen groot bezwaar, er is genoeg te zien:

Planten:

Blaassilene
Glad walstro
Goudknoopje
Heelblaadjes
Hertshoornweegbree
Klein schorrenkruid
Melkkruid
Zeekraal

vlinders:

Sint Jacobsvlinders
Distelvlinders

Melkkruid

Na de wandeling kunnen we heerlijk buiten zitten in een gedeelte van de tuin wat door hagen bescherming tegen de wind biedt. De koffie en het gebak smaken heerlijk.

Dirk spant een laken en hangt een lamp op om nachtvlinders te lokken. Nu, eerst is de vangst wat mager, veel micro vlindertjes, parende muggen (we hadden nog niet eens gemerkt dat er muggen waren, er zijn er maar zo weinig gelukkig), langpootmuggen, een "gouden" pissebed (mospissebed?). Later is er een heel leuke nachtvlinder, waarvan ik de naam niet weet, en als klap op de vuurpijl een groot avondrood.

Groot avondrood

Driek en Maria rijden terug naar Liempde, hebben zaterdagmorgen een begrafenis en komen daarna weer terug naar Moriaanshoofd.

Zaterdag 3 juni:

De eerste nacht is meestal niet de beste wat het slapen betreft, alles moet nog wennen.

Flaauwers Inlaag

Een flinke groep is al vroeg uit de veren. Elf "vroeg vogels" trekken met een paar auto's naar de dijk van de Flaauwers Inlaag, langs "De Heerenkeet" en Flaauwers Haven. Als je uitstapt komt meteen het blij geluid van al die vogels je tegemoet. De schapen die op de dijk lopen zijn erg nieuwsgierig en hopen dat ze wat lekkers krijgen. Maar helaas... Tegenover de uitkijktoren waar we gisteravond waren komen de telescopen te voorschijn:

Kluut

Vogels:

Aalscholvers	Fazant
Bergeenden	Kievit
Bontbekplevier	Kluten
Brandganzen met jongen	Lepelaar
Bruine kiekendief	Visdiefje
Diverse steltlopers	

En wat de anderen gezien hebben en ik niet gehoord heb.

Planten:

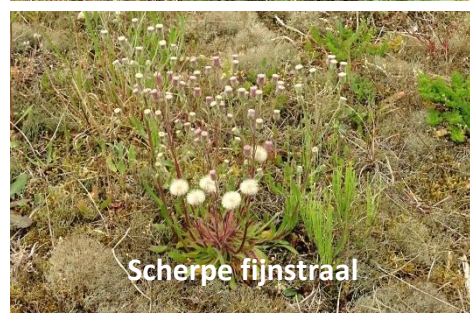
Bezemkruiskruid	Kruisdistel
Eikvaren	Muurpeper
Gele morgenster	Rendiermos
Heksenmelk	Scherpe fijnstraal
Kraailook	Veldlathyrus

Vlinders:

Sint Jacobsvlinders (4x)
Sint Jansvlinder

Kruisdistel

Scherpe fijnstraal

Terwijl we op de dijk lopen wordt de lucht steeds donkerder en het begint in de verte te rommelen. Een onweersbui nadert, maar we krijgen toch ook trek en het wordt tijd voor het ontbijt.

In “De Rietgors” staat de koffie al klaar en we gaan lekker ontbijten. Maar eerst de jarige Hans Dobbelsteen in het zonnetje zetten. De eetkamer is versierd met slingers, er hangen ballonnen en Hans heeft een mooie mok gekregen met zijn eigen foto erop, en nog een paar cadeautjes. Hij voelt zich echt jarig en wordt vandaag wat extra verwend natuurlijk. Ondertussen plent de regen, maar tegen de tijd dat we vertrekken naar de haven van Bommenede is het weer droog. Wat een planning!!

Al carpoolend rijden we via Zonnemaire naar het haventje van Bommenede, waar we met het bootje van Staatsbosbeheer “De Branta” naar de Stampersplaat zullen varen. Maar omdat we wat vroeg zijn kijken we nog wat rond; al heel gauw komen Margreet en Bernadette vertellen dat er prachtige orchideeën staan op het veldje aan de waterkant, en ze hebben daar een geel bloemetje op de foto gezet, wat later bij het bekijken van de foto’s en naamgeven ’s avonds bitterling blijkt te zijn. Maar ja, wij hebben het niet gezien, want wij lagen op de knieën bij de gesteelde stuifbal, een heel klein paddenstoeltje wat je ook maar zelden ziet. Ook staat hier stijve ogentroost.

De gids Willem Post, vrijwilliger bij Staatsbosbeheer, is ondertussen gearriveerd en hij stelt voor maar te vertrekken naar de Stampersplaat. Op de Branta is net plaats genoeg en

iedereen blijft buiten. We zitten op eenvoudige bankjes of op de kist met reddingsvesten of steunen wat tegen de railing. Het is nu weer lekker weer en het overtochtje naar een haventje op de Stampersplaat is maar kort maar wel heel leuk. Er zijn wat zeilboten op de Grevelingen en de lucht wordt steeds blauwer.

Op het eilandje gekomen maken we een rondwandeling en de gids vertelt af en toe allerlei interessante “weetjes”, maar wij speuren ondertussen naar de planten en vogels. Hij merkt al gauw dat hij het tempo wat moet vertragen, wij zien onderweg zoveel voor ons nieuwe dingen:

Planten:

Duizendguldenkruid
Goudknoopjes
Groene knolorchis
Heelblaadjes
Knolboterbloem
Melkkruid
Moeraskartelblad

Oeverkruid
Ratelaar (veel, prachtig in bloei)
Rietorchis
Rondbladig wintergroen (mooi in bloei)
Stijve ogentroost
Waterpunge

De koekoek laat zich constant horen, ook een vrouwtje, met opgewonden geluid! Het is kennelijk voorjaar!

Er lopen op de Stampersplaat shetland pony's, heel rustige dieren, enkele kan je zelfs benaderen; zijn kennelijk mensen gewend.

Op een stenen beschermdijkje voor de plaat laten vier zeehonden zich bewonderen, ver genoeg weg om zo in het water te kunnen plonzen, maar toch duidelijk te zien.

Een veldleeuwerik zingt zijn blijde lied.

We komen dik een half uur later dan de bedoeling was, bij een ander haventje uit waar de Branta al klaar ligt en we varen terug naar het haventje van Bommenede.

Daar nemen we afscheid van de gids en de bemanning van de Branta en gaan naar de andere kant van het haventje, waar een grote parkeerplaats van gravel is, hier kunnen duikers hun auto zetten en dan het water van de Grevelingen verkennen. Wij gaan hier lekker picknicken, gezeten op de paaltjes van de afzetting, of op meegebrachte klapstoeltjes. Bernadette zet bij de bus koffie voor de liefhebbers, en iedereen heeft een

lunchpakketje en wat drinken meegenomen. Het weer is inmiddels schitterend geworden, en de plaats is magnifiek. Er zijn op de veldjes eromheen honderden rietorchissen prachtig in bloei, je weet niet wat je ziet, zoveel zijn het er.

Na de picknick is iedereen vrij om te doen waar hij zin in heeft. Enkelen gaan een korte wandeling langs de slikken van Bonnemede maken en daarna naar het nabij gelegen Brouwershaven, het leuke stadje bekijken en een lekker terrasje nemen. Wij gaan met nog enkele anderen naar zee, een speciaal verzoek van de jarige Hans. Je kunt niet naar Zeeland en de zee niet zien. Dus naar de Brouwersdam, daar is aan de kant van Renesse de zee. Langs heel veel campers rijden we de Brouwersdam op tot bij de stroomopening, waar altijd zeehonden zitten. Nu zien we ze ook wel, maar ze worden nogal gestoord door een tweetal helikopters die ook net daar vluchten van tien minuten uitvoeren met betalende passagiers. Het is een komen en gaan, wel spectaculair om te zien.

Ook heel mooi is de aanblik van het vliegerfestival, dat bij het strand van Renesse gehouden wordt. Allerlei vormen zie je in de lucht, octopusfiguren, olifanten, van alles. En dat onder een strakblauwe hemel en best veel wind, schitterend. We wandelen wat rond en genieten, maar na een poosje krijgen we zin in een ijsje. Bij de molen "De Lelie" in Elkerzee vinden we een heerlijk terras in de zon, en ze hebben heel lekker ijs, of een biertje. We proosten op Hans zijn verjaardag en smullen en willen nog niet naar huis. Dus rijden we nog door naar De Schelphoek.

De Schelphoek is een krekengebied, ontstaan door de dijkdoorbraak in 1953, bij de Watersnoodramp. Het gat is later gedicht met caissons zoals ook in Normandië, in Arromanches zijn gebruikt voor de aanleg van de tijdelijke haven, die daar in de Tweede Wereldoorlog gemaakt is.

Eén caisson ligt op het land bij de uitkijktoren, twee andere in de baai.

Vogels:

Nachtegaal (zang)
Tjiftjaf

Roodborsttapuit (jong)
Zwaluwen

Planten:

Grote kaardenbol
Hondstong
Kromhals
Kruisdistel
Ratelaar Rietorchis

Reigersbek
Rietorchis
Rood guichelheil
Wollige distel

Vlinders:

Atalanta
Icarusblauwtje
Sint Jacobsvlinders

Sint Jacobsvlinder

Hondstong

Nu wordt het toch wel tijd om naar huis te gaan, want ons wacht een heerlijke BBQ. Maria en Driek zijn gelukkig weer terug.

Er worden al voorbereidingen getroffen voor de BBQ straks. In het door hagen omsloten gedeelte van de tuin staan lange tafels en de meegebrachte BBQ staat al opgesteld. Iedereen ziet er lekker gebruid uit, de zon en de wind hebben hun werk gedaan. Ook worden de verhalen van de middag, wat iedereen heeft meegemaakt, aan de anderen verteld, de stemming is opperbest, het vlees en de salades smaken verrukkelijk, wat wil een mens nog meer!

Na het opruimen gaat een groepje van zo'n negen personen nog weer op stap, nu naar het nieuwe stuk van plan Tureluur, bij Zierikzee, bij de Havenweg, geheten "Levensstrijd". Aan het eind van de Havenweg hangt een microfoon in het water van de Oosterschelde, om de geluiden van bruinvissen op te vangen. Bij heel rustig weer is de kans groot op dit punt bruinvissen te zien. Maar nu gaan we voor de vogels.

Vogels:

Bergeenden	Lepelaars (veel)
Dwergstern	Pleviertjes
Karekiet	Tureluur
Kievit + jong	Visdiefje
Kluten	

Kluten zien er heel sjiek uit, maar zijn helemaal niet zo bleu. We zien kluten hun jongen heel fanatiek verdedigen tegenover de veel grotere bergeenden. En de bergeenden doen helemaal niets, zijn er alleen maar....Maar dat staat de dames niet aan.

Als we naar huis rijden zien we de zon prachtig als een rode bal ondergaan.
Wat een schitterende lange dag hebben we gehad!!

Zondag, 4 juni:

Al vroeg is er een klein groepje, deze keer maar drie mensen, uit de veren en naar een bankje getrokken waar je heel mooi zicht hebt op de plassen van de Prunjepolder. Ze hebben ook geprobeerd ons te waarschuwen waar ze naar toe gingen, maar ik heb het geluid van het sms-je niet herkend, dus wij waren niet van de partij. Het is al weer prachtig weer, wel wat wind.

Na het ontbijt en het maken van een lunchpakketje trekken we naar De Punt bij Westerschouwen. Deze dag gaan we onder eigen leiding, dus zonder ingehuurde gids op pad. Bij De Punt en de Westenschouwense Inlaag worden de auto's geparkeerd en via het fietspad lopen we door de duinen en dalen dan door het zand naar het strand. We lopen richting de stormvloedkering, want dit stuk strand wordt niet steeds schoongemaakt en hier kun je op de vloedlijn nog van alles vinden. Al snel loopt bijna iedereen met een plastic zakje om de "schatten"

te verzamelen: allerlei schelpen, eieren van een wulk, stukken zeeklit, zelfs af en toe een hele, en Bert vindt een eikapsel van een hondshaai. De zeeklit of hartegel is een zee-ezel die ingegraven in het zand leeft. Het skelet is heel teer, je vindt bijna nooit een hele, altijd brokstukken, maar deze keer zijn er prachtige complete exemplaren bij!

Aan de voet van het duin wordt een nestje van een bontbekplevier ontdekt, er zitten drie heel kleine prulletjes in en nog één eitje, de ouder vogels maken veel stampij. Snel foto's maken en het nestje met rust laten.

Veel planten vinden we hier natuurlijk niet, zeeraket, zeewinde en de zeemelkdistel, daar houdt het wel mee op.

Na onze zoektocht boffen we enorm, want de strandtent Sand & Pepper gaat net open als we naderen, dus we zoeken een fijn plaatsje en genieten van koffie of een ander frisdrankje en nemen er een lekker stuk appeltaart bij. Wel verdiend!

Wel verdiend!

We wandelen terug naar de parkeerplaats, spotten nog een ree en rijden dan in colonne naar de oostkant van de stormvloedkering, Het is hoog water, dus we kunnen niet op de kleine strandjes zoeken, maar iemand vindt al direct op het talud van de dijk een nest van de scholekster met drie eieren erin. Even verderop nog één, de scholeksters maken veel lawaai; willen dat we oprassen. In de berm van de weg vinden we kraailoek, hertshoornweegbree en zien weer een Sint Jacobsvlinder vliegen en ook enkele blauwtjes.

Maar alsof hij besteld is komt er ineens heel op zijn gemak een zeehond maar een paar meter van de oever ver boven water met een flinke vis in zijn bek. Hij "speelt" er een poosje mee en laat de vis zich dan goed smaken. Het is een schitterende show, niet zo fijn voor de vis, maar wij vinden het heel leuk om het zo goed te kunnen bekijken. Via het haventje van Burghsluis trekken we door naar de

Plompe Toren. Het dorp Koudekerke is verdwenen, alleen de toren hield stand. In de toren wordt de sage van de vloek van de zeemeerman over de vissers van Koudekerke, die de zeemeermin hadden gevangen, verteld door beeld en geluid. Boven heb je een prachtig uitzicht over de Oosterschelde en de Koudekerkse Inlaag.

Nog één stop maken we op weg naar onze accommodatie. Namelijk op een plekje bij de Schelphoek waar je goed op de schorren kunt komen, hier kunnen we de zoutminnende planten even heel goed bekijken:

Planten:

Lamsoor Zeekraal
Schorrekruid Zilte schijnspurrie
Zeeaster in bloei

Hier zwemt een bergend met jongen, en er vliegt een blauwe kiekendief over. De mensen die niet mee hoeven voor de plantjes zijn heel geduldig en wachten op een muurtje tot we uitgekeken zijn.

Nu zijn we genoeg in de zon geweest, Jan Soetens mag eigenlijk helemaal niet in de zon, maar ja.....er is bijna nergens schaduw. Zo heb je toch nog een probleem met dit mooie weer. Hij heeft er behoorlijk last van!

Thuis gaan we gauw de foto's bekijken en niet te laat eten, want vanavond worden we om half acht bij de buurman verwacht, te weten in "De Schouwse Schatkamer".

Het eten is heerlijk, Joke heeft soep gemaakt, er zijn weer allerlei salades en er is nog vlees van de BBQ, gisteren lekker klaar gemaakt, en vers fruit na. Snel afwassen en een klein eindje lopen naar de buurman. Hij woont in de "Frieslandhoeve". Deze hoeve is door de provincie Friesland geschonken na de Watersnoodramp. Een gedenksteen in de gevel herinnert daar nog aan.

Daar worden we al opgewacht door de heer Bakhuis en zijn vrouw en krijgen eerst lekkere koffie of thee met een versnapering. Ondertussen kijken we onze ogen uit; veel opgezette vogels, schelpen, fossielen en tientallen kasten met allemaal laatjes.

Wat een verzameling! De heer Bakhuis heeft voornamelijk slakken verzameld, wereldwijd.

Vandaar al die laatjes, boordevol met vondsten.

We gaan eerst buiten een kijkje nemen in de Prunjepolder, vanaf het erf van de Frieslandhoeve ligt er een eigen bruggetje naar het vogelgebied, maar ook daar mag je niet echt het terrein zelf in. Weer binnen blijkt het een zeer smeulige verteller. Hij weet ons meteen te

boeien, vertelt allerlei natuurweetjes en de tijd vliegt om. Na zijn verhaal lopen we nog even zelf door zijn schatkamer, en verbazen ons ook over de enorme hoeveelheid boeken die hij ook bezit. Eindeloze rijen. De heer Bakhuis heeft ook een verzendhuis van tweedehands boeken over fossielen en andere natuuronderwerpen, heeft een voorraad van meer dan 20.000 boeken! Ook gaan we nog even zijn verzameling cactussen bekijken en daarna nemen we afscheid en wandelen terug naar "De Rietgors".

Het is nu te fris om buiten te zitten, er staat een koude wind.

Maandag, 5 juni:

Vandaag staat "Dijkwater" op het programma. Om half tien zal de gids, Mieke Ackermans, ons opwachten bij de Knotwilgendreef. Na het ontbijt staan we nog even te kijken bij het perceel vlas, dat aan de andere kant van de weg prachtig staat te bloeien. Zo mooi lichtblauw. En de bloemetjes bloeien maar een ochtend, dus als we terugkomen vanmiddag zijn ze al weer uitgebloeid. En morgen bloeien dan de volgende.

We rijden via Noordgouwe, een mooi oud dorp, kennelijk gespaard door de watersnoodramp. Er staan nog aardig wat oude huisjes en vooral de omgeving rond de kerk is heel mooi. Een grasveld rond de kerk en daaromheen een grachtje. En dan een smal straatje en de oude huizen. Een plaatje.

Bij de Knotwilgendreef in Dijkwater aangekomen en de auto's in de berm gezet, komt al snel onze gids van vandaag aangereden. Ze vertelt dat Dijkwater tot 1953 een belangrijk water is geweest, de Gouwe, het had vier haventjes waaruit landbouwproducten naar de grotere steden vervoerd werden. Na de watersnoodramp werd van het stroomgebied de goede grond ingepolderd en de rest werd natuur. Je treft nog dijkverzwaringen uit vroegere tijden en kreekloopjes uit de tijd voor de ramp aan. De gids gaat met ons niet de gewone rondwandeling doen, maar juist de schrale weilanden in waar je niet anders kan dan soms op de orchideeën of andere bijzondere planten stappen. Wat een overdaad, schitterend!! Er groeien hier vier soorten orchideeën, de harlekijn is nu al uitgebloeid, maar rietorchissen staan er prachtig bij, de moeraswespenorchissen beginnen te bloeien en als klap op de vuurpijl zijn er ook zeker een veertigtal bijenorchissen.

Bijenorchis

Planten:

Addertong	Rietorchis
Bijenorchis !!	Schorrenkruid
Kattendoorn	Stijve ogentroost
Melkkruid	Zeebies
Moeraswespenorchis	Zeekraal
Ratelaar	

De addertong is een zeldzame kleine varen soort, bestaande uit één blad en een sporenaar. Er stonden hier in dit weiland duizenden.

Vlinders:

Icarusblauwtje en rups
Sint Jacobsvlinder en rups
Sint Jansvlinder en cocon en rups

Nog enkele nachtvlinders die we nog niet op naam hebben kunnen brengen.

Vogels:

Lepelaar
Roodbosttapuit (paartje + jong)

In dit gebied broedt de bruine kiekendief, vertelt de gids.

De gids heeft gelukkig geen haast, natuurlijk zijn we weer langer bezig dan de tijd die er voor stond, maar er is ook zoveel te genieten. We nemen afscheid van Mieke, trakteren haar op een lekker drankje en rijden voor de laatste keer naar "De Rietgors". Het weekend zit er op, nog een gezamenlijke lunch, nog één keer afwassen, het beddengoed bij elkaar zoeken voor de was, eigen spulletjes inpakken en heel hartelijk afscheid nemen, iedereen uitzwaaien.

We lopen met de eigenaar het gebouw nog eens door en dan is voor ons ook het tijdstip voor vertrek gekomen.

Op de terugweg lijkt het alsof Zeeland ons niet los wil laten, maar na het passeren van Zierikzee lossen de verkeersproblemen al snel op.

=====

hoe close kunnen we zijn?

halve organisatie

na gedane arbeid is het goed

vroege vogels

er is er een jarig, hoera, dat kun je wel zien, dat is

Verslag: Anneke van der Waaij

Foto's: Jeanne Soetens

Lay-out: Jan Soetens

Printwerk: Kopie & Print d'n einder
Sluitappel 17a
5491 TS Sint-Oedenrode
tel. 0413-490951
kopie@deneinder.nl
www.deneinder.nl